

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Innklaget

Dato: 31.10.17

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK 30/16 K

Fagetisk råd i Norsk psykologforening (FER) mottok klagen 24.03.14 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 30.10.17.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer:

Espen Walstad, Maria L. Norheim, Jon Børre Rekstad, Jørgen Flor, Vigdis Slotterøy

Vedtak: *5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Saksgang

29.09.16 FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem.
27.03.17 FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
28.03.17 Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesielle punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
31.04.17 FER mottok redegjørelse fra psykologen.
26.04.17 Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere psykologens redegjørelse.
10.05.17 FER mottok ikke kommentar fra klager innen fristen.
30.10.17 FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

I sitt første brev til FER viser klager til at hun har vært hos psykologen ved tre anledninger i perioden mai 2016 – juli 2016. Klager har fra tidligere utredninger av andre, fått en tentativ diagnose Aspergers syndrom og blandet angst/depresjonslidelse. Klager beskriver at hun i løpet av disse timene hos psykologen i liten grad har fått anledning til å presentere sitt syn, sine behov og sin historie. Forløpet avsluttes etter tre timer.

FER oppsummerer klagen slik:

1. Klager opplever at psykologen ikke deler og/eller følger hennes mål for samtalene, og samtalene ble avsluttet uten at klager var innforstått med dette.
2. Klager oppfatter at rammene og premissene for behandlingskontakt ikke ble tydeliggjort av psykologen.
3. Psykologen oppleves som lite forståelsesfull og krenkende i sin språkbruk, måte å stille spørsmål på og tematisering av klagers psykiske helsetilstand.

ii) Relevante punkter i ”Etiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 27.03.17 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.1 Respekt for personens rettigheter og verdighet

Psykologen viser respekt for og arbeider for å fremme utviklingen av hvert menneskes rettigheter, verdighet og integritet. Han/hun respekterer individets rett til privatliv, konfidensialitet, selvbestemmelse og autonomi, i samsvar med psykologens øvrige profesjonelle forpliktelser og med loven.

Informert samtykke og valgfrihet

Psykologen gjør informert samtykke mulig gjennom å informere klienten om planlagte tiltak, og drøfter kontinuerlig sine handlinger og de sannsynlige følgene av disse, slik at klienten har et grunnlag for å velge om han/hun vil delta eller ikke.

Hvis en klient er mindreårig eller underlagt verge/formynder, innhentes informert samtykke under tilbørlig hensyntagen til de berørte personers selvstendighet.

Selvbestemmelse

Psykologen sørger for å ivareta maksimal autonomi og selvbestemmelse for klienten, inkludert retten til å gå inn i og til å avslutte den profesjonelle relasjonen. I arbeid med barn, personer underlagt lovhemlet tvang eller i pressede akutte situasjoner kan, under hensyntagen til gjeldende lovgivning, frivillighetsprinsippet fravikes, men en samarbeidsrelasjon tilstrebes også her.

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

Kontinuitet i tjenester

Hvis psykologen har påtatt seg det profesjonelle ansvaret for et tiltak og påbegynt dette, treffer han/hun såvidt mulig en tilfredsstillende avtale med klienten om tiltakets avslutning eller viderehenviser til annen kompetent person før ansvaret oppgis.

Psykologen erkjenner det ansvaret han/hun har for relasjonen til en klient etter at det profesjonelle oppdraget formelt er avsluttet.

FER bad psykologen reflektere over punkt 1,2, og 3 i FERs oppsummering av klagen med henvisning til de overnevnte etiske prinsipper.

iii) Psykologens redegjørelse.

I sin redegjørelse beskriver psykologen bakgrunn for utredningen. Det opplyses om at klager fikk tilbud om utredning av Aspergers syndrom etter å ha først blitt avslått ved DPS som ikke utreder slike tilstander. Videre beskriver psykologen utredningens gang. Psykologen gav klager informasjon om formålet med utredningen, utredningens varighet, frivillighet og mulige utfall. I beskrivelsen av selve utredningen viser psykologen til at klager fikk mulighet til å fortelle fritt i anamnestic intervju og til å besvare spørsmål i standardiserte spørreskjemaer. Psykologen opplyser at norske retningslinjer for utredning av Aspergers

syndrom ble fulgt. Utredningen gikk over tre møter á 1,5 klokke timer, i tillegg til en fjerde samtale via telefon.

Psykologen beskriver en rekke vansker i relasjonen til klager. Klager mislikte venterommet i lokalene, opplevde psykologens kollega som uvennlig, var uenig i resultatene etter utredningen og mislikte at utredningen ble avsluttet. Psykologen sørget for et siste avslutningsmøte hvor klager presenterte informasjon om egen helsetilstand som klager anmodet om at psykologen tok hensyn til. Psykologen sier at hun inntok en tilbakeholdende rolle i dette avsluttende møtet.

Avslutningsvis skriver psykologen at det er beklagelig at klager har hatt en negativ opplevelse av utredningen. Psykologen skriver at hun skulle ønske at hun kunne hindret dette.

FERs vurdering og konklusjon

Klager har ikke kommentert psykologens redegjørelse, som derfor blir stående som siste ord i saken før FERs vurdering. På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER at psykologen redegjør godt for punkt 1. og punkt 2. i FERs oppsummering av klagen. Psykologen beskriver at faglige retningslinjer er fulgt og at utredningsforløpet har vært tilpasset klagers innledende ønske om en kort prosess. Psykologens beskrivelse tilsier etter FERs vurdering at utredningen har ivaretatt de etiske prinsipper om respekt, informert samtykke og valgfrihet, selvbestemmelse, ansvar og kontinuitet i tjenester.

FER oppfatter at klager er uenig i psykologens faglige vurderinger av klagers helsetilstand. Det er, slik beskrevet i åpningsbrevet, ikke FERs mandat å vurdere riktigheten av faglige konklusjoner.

Når det gjelder punkt 3. er det ikke mulig for FER å vurdere hvordan den muntlige dialogen som har foregått mellom klager og psykologen har vært. Det er likevel FERs inntrykk at utredningen har vært preget av kommunikasjonsvansker, noe psykologen beklager.

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Tove Beate Pedersen, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard

